

Transparency International

Индекс за възприятие на корупцията

2011

Корупционният индекс представлява комплексен индикатор, базиран на информация, получена от изследвания на авторитетни международни институции. Индексът на Transparency International е създаден през 1995 година и измерва нивото на политическа и административна корупция в дадена страна така, както го възприемат представителите на бизнеса, анализатори от целия свят, включително и анкетирани експерти от изследваните държави. Стойността му варира от 10 – показател за ниско ниво на корупция, до 0 – показател за високо ниво на корупция.

Индексът за възприятие на корупцията за 2011 година

През 2011 година международният Индекс за възприятие на корупцията изследва нивото на корупция в 183 държави. Индексът за 2011 година е създаден на базата на 17 изследвания, предоставени на Transparency International в периода между 2010 и 2011 година и проведени от 13 независими институции.

Информацията за Индекса е предоставена на TI безвъзмездно. Институциите, които предоставят информация за CPI са: Световната банка, Economist Intelligence Unit, Freedom House, Световен икономически форум, IMD International (Институт за управленско развитие и Център за световна конкурентноспособност), Консултантска група за изследване на политическия и икономическия риск в Азия, Фондация “Бертелсман“, Азиатска банка за развитие, Африканска банка за развитие, Global Insight – Център за изследване на световните пазари, Political Risk Services, Transparency International и World Justice Project.

В тазгодишното изследване са взети предвид и данните от 4 нови изследвания, проведени от Фондация “Бертелсман, Група за оценка на политическия риск, Transparency International и Световен проект за справедливост. Тъй като сериозните промени, свързани с нивото на корупция в дадена страна протичат относително бавно, TI съставя Индекса на базата на осреднени стойности от две поредни години. Индексът за 2011 година се базира на изследвания, проведени в периода между 2010 и 2011 година.

Изследването за 2011 година показва връзката между икономическата нестабилност, корупцията и нарастващото недоволство на гражданите по света спрямо публичните институции. Страдащите от дългови кризи държави от Евроната,

отчасти поради неспособността на държавните власти да се справят с корупцията и укриването на данъци, които са сред основните движещи сили на дълговата криза, са сред най-ниско класираните страни от ЕС.

Повечето държави от арабския свят се класират в долната половина на изследването, с резултати под 4. Това е още един повод да бъде припомнен докладът на Transparency International, представен преди събитията от Арабската пролет, който предупреждава, че културата на непотизъм, корупция и покровителство е толкова дълбоко разпространена в ежедневието, че дори съществуващите антикорупционни закони имат слаб ефект.

Индексът на България

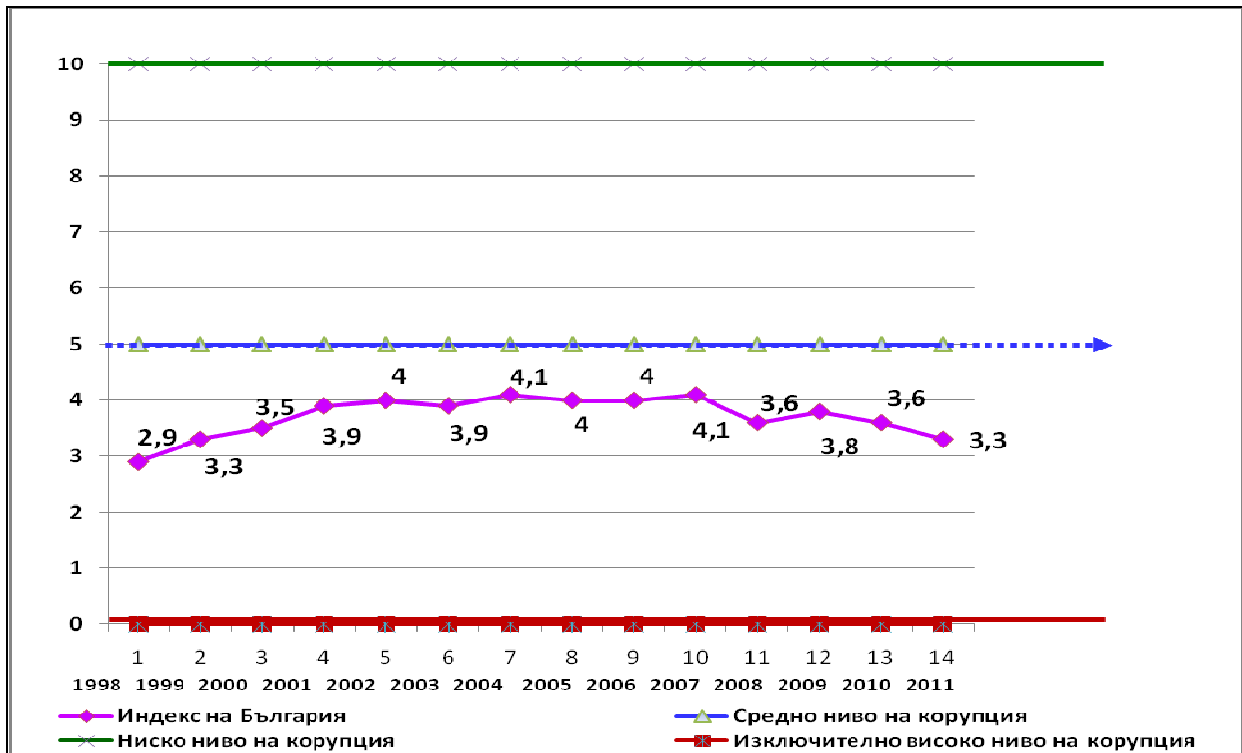
България е включена за първи път в Корупционния индекс на Transparency International през 1998 година със стойност 2.9 пункта. За периода от 1998 до 2002 година изследванията показват бавно, но стабилно повишение на неговите стойности. За периода от 2002 до 2007 година показателят на страната няма съществени промени и се движи около 4 пункта. В последните три години индексът на България отбелязва спад, като се движи в интервала между 3.6 пункта и 3.8 пункта. През 2011 година индексът на страната е със стойност 3.3, като с този показател страната се нарежда на 86 място в класацията.

1998 – 2.9	2005 – 4.0
1999 – 3.3	2006 – 4.0
2000 – 3.5	2007 – 4.1
2001 – 3.9	2008 – 3.6
2002 – 4.0	2009 – 3.8
2003 – 3.9	2010 – 3.6
2004 – 4.1	<u>2011 – 3.3</u>

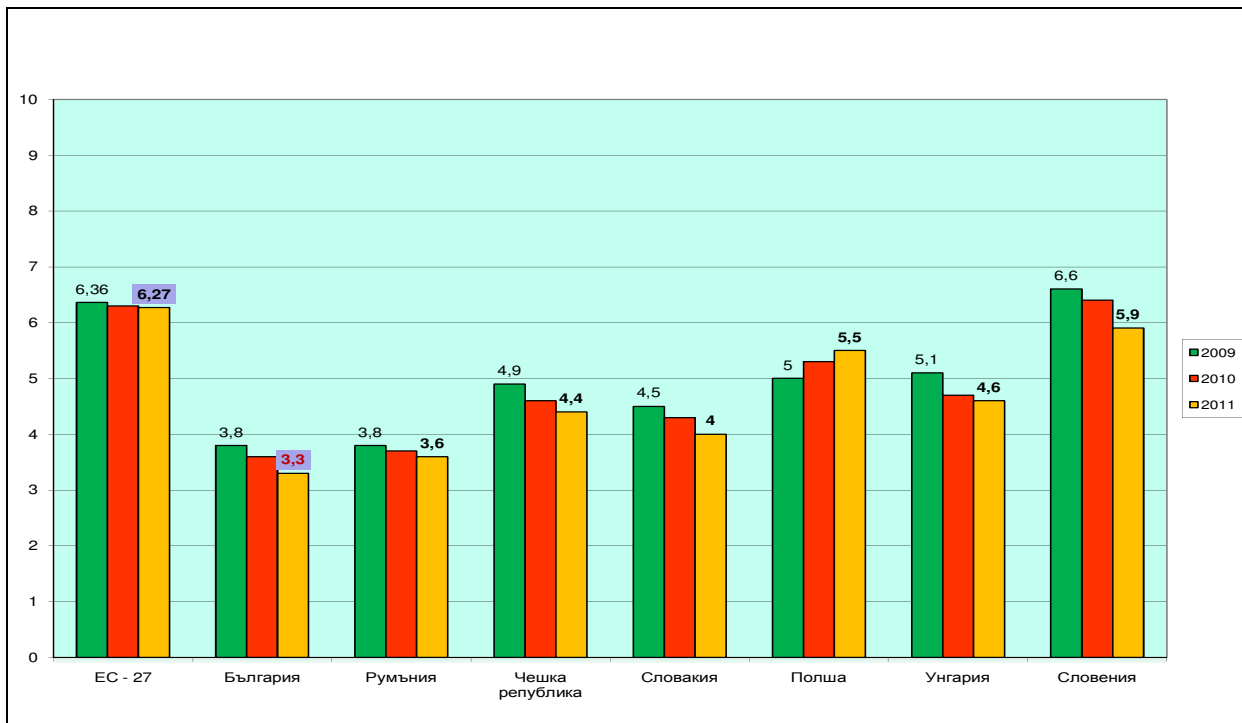
При определяне на Индекса за България през 2011 година са използвани 10 източника, предоставени от 8 независими една от друга институции:

- Индекс за трансформация – фондация “Бертелсман”;
- Изследване на потенциалните рискове и прогнози за страните – Икономист интеледженс юнит;
- Изследване “Държави в преход” – Freedom House;
- Класация за оценка на риска – Global Insight (бивш Център за изследване на световните пазари);
- Доклади за световната конкурентноспособност за 2010 и 2011 година – Институт за управленско развитие;
- Доклад за оценка на политическия риск – Група за оценка на политическия риск;
- Световен доклад за оценка на конкурентноспособността за 2010 и за 2011 година – Световен икономически форум;
- Индекс за върховенството на закона – Световен проект за справедливост.

Индекс за възприятие на корупцията ТЕНДЕНЦИИ ЗА БЪЛГАРИЯ

Индекс за възприятие на корупцията Тенденции в някои източноевропейски държави

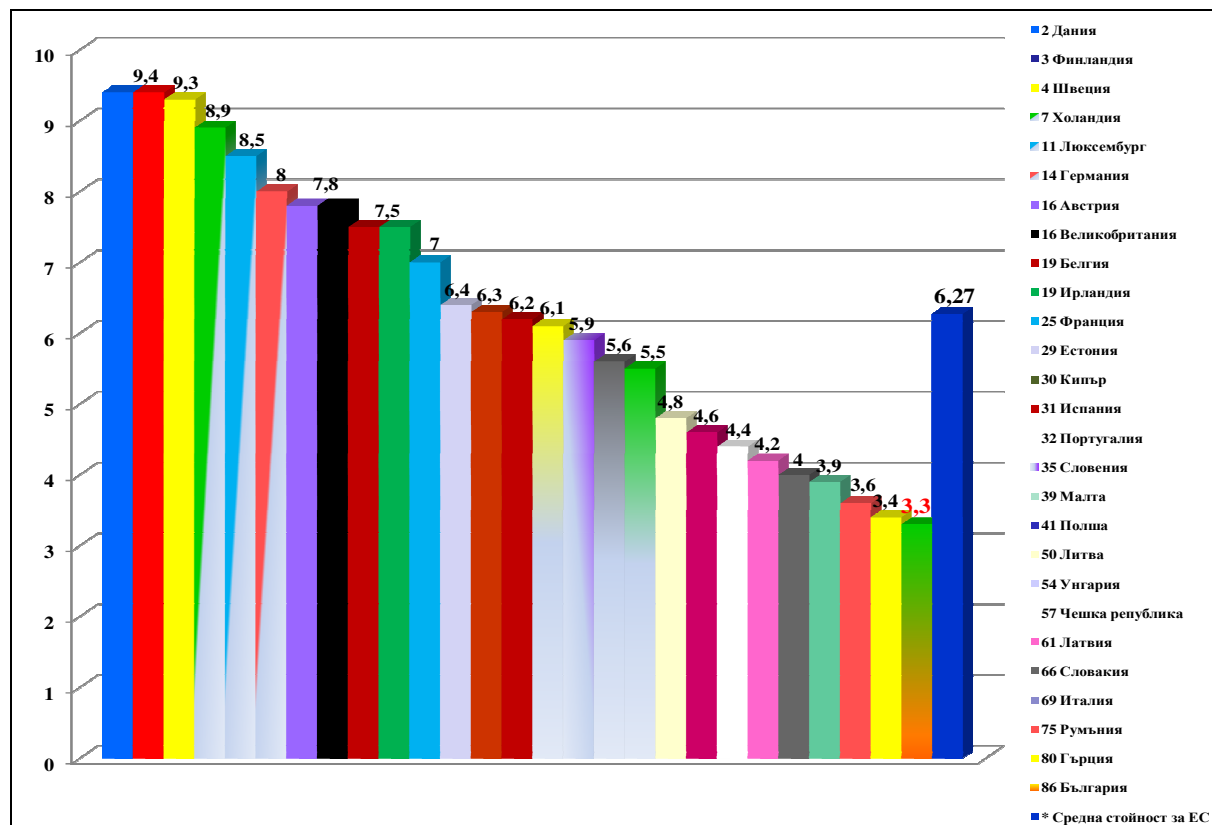
Индекс за възприятие на корупцията РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ: ДАННИ ЗА ЕВРОПА

Данните на Индекса показват, че скандинавските държави отново доминират в челните позиции на класацията. Стойностите на тези страни през седемнадесетте години от съществуването на Индекса за възприятие на корупцията свидетелстват за висока степен на обществен интегритет, професионализъм и прозрачност в работата на публичната администрация, съчетани с устойчиво гражданско общество и активна гражданска култура. Първо място в европейската класация заемат Дания и Финландия (стойност на индекса 9.4), следвани от Швеция (9.3). Средната стойност на индекса за страните от Европейския съюз е 6.27, като продължава тенденцията за спад на средната стойност пред последните години (6.36 за 2009 г., 6.48 за 2008 г.).

Най-съществено повишение в стойностите на индекса има Белгия (от 7.1 до 7,5 за 2011 г.), Финландия (от 9.2 до 9.4 за 2011 г.) и Великобритания (от 7.6 до 7.8 за 2011 г.). Дания, Швеция, Холандия и Германия повишават своите индекси с 1 пункт.

В рамките на ЕС най-голямо понижение (0.5 пункта) отбелязват индексите на Ирландия (от 8 до 7.5 през 2011 г.) и Словения (от 6.4 до 5.9 за 2011 г.).

По-голямата част от държавите от Източна Европа отбелязват спад в стойностите на своите индекси в сравнение с предходната година: Словакия (от 4,3 до 4 за 2011 г.), България (от 3,6 до 3,3 за 2011 г.), Чешка република (от 4,6 до 4,4 за 2011 г.), Латвия, Румъния и Гърция понижават стойностите на индексите си с 0.1 пункт.

ИНДЕКС ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА
на Transparency International – 2011 година
КЛАСАЦИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ

Класация	Държава/територия	Индекс за 2011*	Изследвания **	Най-висока и най-ниска оценка ***
1	Нова Зеландия	9.5	9	9.7-9.1
2	Дания	9.4	8	9.5-9.1
2	Финландия	9.4	8	9.8-9.1
4	Швеция	9.3	9	9.7 - 8.9
5	Сингапур	9.2	12	9.5 – 8.1
6	Норвегия	9.0	9	9.3 – 8.7
7	Холандия	8.9	9	9.3 – 8.1
8	Австралия	8.8	11	9.4 – 8.2
8	Швейцария	8.8	8	9.4 – 7.5
10	Канада	8.7	9	9.3 – 8.1
11	Люксембург	8.5	8	9.1 – 7.1
12	Хонг Конг	8.4	11	9.1 – 7.3
13	Исландия	8.3	8	9.5 – 7.1
14	Германия	8.0	10	9.1 – 7.1
14	Япония	8.0	12	9.1 – 5.7
16	Австрия	7.8	10	8.9 – 6.7
16	Барбадос	7.8	4	9.1 – 7.1
16	Великобритания	7.8	10	8.3 – 7.1
19	Белгия	7.5	9	8.9 – 6.7
19	Ирландия	7.5	8	8.7 – 6.5
21	Бахамите	7.3	3	7.5 – 7.1
22	Чили	7.2	11	8.7 – 6.3
22	Катар	7.2	7	9.3 – 3.7
24	САЩ	7.1	12	9.2 – 4.5
25	Франция	7.0	10	8.2 – 5.7
25	Сейнт Лусия	7.0	3	7.5 – 6.5
25	Уругвай	7.0	6	8.3 – 6.3
28	Обединени арабски емирства	6.8	8	9.0 – 4.9
29	Естония	6.4	10	8.5 – 5.1
30	Кипър	6.3	5	7.3 – 5.0
31	Испания	6.2	9	7.3 – 4.5
32	Ботсвана	6.1	7	7.1 – 5.4
32	Португалия	6.1	8	7.5 – 4.5
32	Тайван	6.1	10	8.3 – 5.1
35	Словения	5.9	8	7.5 – 4.5
36	Израел	5.8	7	6.5 – 4.4
36	Сейнт Винсент и Гренадини	5.8	3	7.5 – 4.7
38	Бутан	5.7	4	6.5 – 4.9
39	Малта	5.6	5	6.5 – 5.1
39	Пуерто Рико	5.6	4	7.1 – 4.5
41	Кабо Верде	5.5	5	6.5 – 4.4
41	Полша	5.5	12	7.5 – 3.7
43	Южна Корея	5.4	13	7.3 – 4.1
44	Бруней	5.2	4	6.5 – 3.7
44	Доминика	5.2	3	5.8 – 4.7
46	Бахрейн	5.1	6	7.9 – 3.1
46	Макао	5.1	3	6.0 – 3.3
46	Мавриций	5.1	6	7.1 – 4.4
49	Руанда	5.0	6	7.4 – 3.4
50	Коста Рика	4.8	6	7.1 – 2.6
50	Литва	4.8	9	7.1 – 2.6
50	Оман	4.8	6	8.1 – 2.6

50	Сейшелски острови	4.8	3	7.1 – 3.0
54	Унгария	4.6	11	7.1 – 2.3
54	Кувейт	4.6	6	7.5 – 2.6
56	Йордания	4.5	9	5.5 – 3.1
57	Чешка република	4.4	12	5.8 – 2.3
57	Намибия	4.4	7	5.8 – 3.2
57	Саудитска Арабия	4.4	5	8.1 – 2.6
60	Малайзия	4.3	12	6.3 – 2.7
61	Куба	4.2	4	5.2 – 3.1
61	Латвия	4.2	7	5.1 – 2.6
61	Турция	4.2	11	5.4 – 3.2
64	Грузия	4.1	7	6.0 – 2.6
64	ЮАР	4.1	11	5.2 – 3.2
66	Хърватска	4.0	10	5.2 – 3.4
66	Черна гора	4.0	5	5.5 – 2.6
66	Словакия	4.0	10	5.8 – 1.9
69	Гана	3.9	10	5.1 – 2.3
69	Италия	3.9	9	4.8 – 3.2
69	Македония	3.9	6	4.5 – 3.2
69	Самоа	3.9	3	4.7 – 3.3
73	Бразилия	3.8	10	5.2 – 2.8
73	Тунис	3.8	7	8.0 – 2.2
75	Китай	3.6	12	5.4 – 2.2
75	Румъния	3.6	10	4.9 – 2.8
77	Гамбия	3.5	6	5.7 – 1.8
77	Лесото	3.5	6	5.8 – 2.3
77	Вануату	3.5	3	5.8 – 2.1
80	Колумбия	3.4	9	5.2 – 2.5
80	Ел Салвадор	3.4	7	3.9 – 3.0
80	Гърция	3.4	8	4.5 – 2.6
80	Мароко	3.4	8	5.2 – 2.2
80	Перу	3.4	9	4.1 – 2.4
80	Тайланд	3.4	11	4.1 – 2.6
86	България	3.3	10	5.4 – 2.3
86	Ямайка	3.3	7	4.2 – 2.6
86	Панама	3.3	6	4.4 – 2.6
86	Сърбия	3.3	7	4.3 – 2.6
86	Шри Ланка	3.3	8	4.4 – 2.1
91	Босна и Херцеговина	3.2	6	3.5 – 2.7
91	Либерия	3.2	6	4.4 – 1.9
91	Тринидад и Тобаго	3.2	5	4.4 – 2.4
91	Замбия	3.2	8	5.2 – 2.2
95	Албания	3.1	8	4.0 – 2.3
95	Индия	3.1	13	3.9 – 2.6
95	Кирибати	3.1	3	4.4 – 2.1
95	Свазиленд	3.1	5	3.3 – 2.8
95	Тонга	3.1	3	3.4 – 2.7
100	Аржентина	3.0	10	3.7 – 1.6
100	Бенин	3.0	7	3.7 – 2.3
100	Буркина Фасо	3.0	7	4.8 – 2.0
100	Джибути	3.0	3	4.4 – 2.2
100	Габон	3.0	4	3.7 – 2.1
100	Индонезия	3.0	12	5.2 – 1.9
100	Мадагаскар	3.0	7	5.2 – 1.8
100	Малави	3.0	8	3.9 – 2.1
100	Мексико	3.0	11	3.7 – 2.3
100	Сао Томе и Принсипи	3.0	3	3.4 – 2.6
100	Суринам	3.0	3	3.9 – 2.6
100	Танзания	3.0	8	3.7 – 2.1
112	Алжир	2.9	7	3.3 – 2.0

112	Египет	2.9	7	4.1 – 2.4
112	Косово	2.9	3	3.1 – 2.7
112	Молдова	2.9	8	3.5 – 2.5
112	Сенегал	2.9	10	3.9 – 2.1
112	Виетнам	2.9	11	3.7 – 1.9
118	Боливия	2.8	7	3.4 – 2.0
118	Мали	2.8	7	3.4 – 1.9
120	Бангладеш	2.7	9	5.2 – 1.9
120	Еквадор	2.7	6	3.7 – 1.9
120	Етиопия	2.7	9	3.6 – 2.0
120	Гватемала	2.7	7	3.5 – 2.1
120	Иран	2.7	7	4.3 – 1.9
120	Казахстан	2.7	9	4.8 – 1.5
120	Монголия	2.7	8	3.3 – 2.1
120	Мозамбик	2.7	8	3.6 – 2.0
120	Соломонови острови	2.7	3	3.3 – 2.1
129	Армения	2.6	8	3.5 – 2.0
129	Доминиканска република	2.6	7	3.3 – 1.8
129	Хондурас	2.6	7	3.5 - 1.9
129	Филипини	2.6	12	4.1 – 1.8
129	Сирия	2.6	6	3.2 – 1.9
134	Камерун	2.5	9	3.7 – 1.9
134	Еритрея	2.5	4	4.4 – 1.8
134	Гвиана	2.5	5	2.8 – 2.2
134	Ливан	2.5	7	3.2 – 2.0
134	Малдивски острови	2.5	3	2.7 – 2.1
134	Никарагуа	2.5	7	3.7 – 1.9
134	Нигер	2.5	5	3.1 – 2.0
134	Пакистан	2.5	10	3.2 – 1.9
134	Сиера Леоне	2.5	6	3.0 – 1.9
143	Азербайджан	2.4	8	3.4 – 1.9
143	Беларус	2.4	4	2.6 – 2.1
143	Коморски острови	2.4	3	3.3 – 1.8
143	Мавритания	2.4	6	3.3 – 2.0
143	Нигерия	2.4	10	3.2 – 1.9
143	Русия	2.4	11	4.5 – 1.9
143	Източен Тимор	2.4	5	3.3 – 1.5
143	Того	2.4	5	2.6 – 2.2
143	Уганда	2.4	9	3.2 – 2.1
152	Таджикистан	2.3	7	3.6 – 1.5
152	Украйна	2.3	10	2.8 – 1.8
154	Централноафрика нска република	2.2	4	2.4 – 2.1
154	Република Конго	2.2	6	2.6 – 1.9
154	Кот д`Ивоар	2.2	8	3.2 – 1.8
154	Гвинея - Бисау	2.2	4	2.6 – 2.0
154	Кения	2.2	9	2.7 – 1.5
154	Лаос	2.2	4	2.7 – 1.9
154	Непал	2.2	6	2.7 – 2.0
154	Папуа Нова Гвинея	2.2	6	2.7 – 1.5
154	Парагвай	2.2	6	3.1 – 1.9
154	Зимбабве	2.2	8	3.8 – 0.9
164	Камбоджа	2.1	10	3.1 – 1.5
164	Гвинея	2.1	6	2.6 – 1.8
164	Киргизстан	2.1	8	2.6 – 1.7
164	Йемен	2.1	6	2.6 – 1.6
168	Ангола	2.0	8	2.6 – 1.5
168	Чад	2.0	6	2.3 – 1.8

168	Демократична република Конго	2.0	5	2.4 – 1.8
168	Либия	2.0	6	2.6 – 1.7
172	Бурунди	1.9	6	2.5 – 1.5
172	Екваториална Гвинея	1.9	3	2.1 – 1.8
172	Венецуела	1.9	9	2.3 – 1.4
175	Хаити	1.8	5	2.2 – 1.4
175	Ирак	1.8	4	2.0 – 1.5
177	Судан	1.6	6	1.9 – 1.4
177	Туркменистан	1.6	3	1.9 – 1.4
177	Узбекистан	1.6	6	2.1 – 1.4
180	Афганистан	1.5	4	1.8 – 1.2
180	Мианмар	1.5	4	2.0 – 0.6
182	Северна Корея	1.0	3	1.4 – 0.4
182	Сомалия	1.0	4	1.5 - 0.4